

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Koli, Johanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "On parempi olla omansa kanssa." : Iäkkäiden omaishoitoperheiden arjen helmiä ja pärjäämisen edellytyksiä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-03-17	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 81 s., 6 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tässä tutkimuksessa olen pyrkinyt lähestymään iäkkäiden pariskuntien arjen elementtejä. Olen tarkastellut sellaisten omaishoitoperheiden arkea, joissa on masennusta, etsimällä vastauksia kysymyksiin mitä asioita nämä perheet kokevat arjessa merkityksellisiksi, ja minkälaisin edellytyksin nämä perheet pärjäävät arjessa. Liitän tutkimuksen narratiiviseen kokemuksen tutkimukseen, sosiaaligerontologiaan ja sosiaalityön tutkimukseen. Tarkastelussa ovat erityisesti arki- ja perhenäkökulmat. Tutkimusaineiston olen kerännyt parihaastattelemalla neljää iäkästä helsinkiläistä pariskuntaa. Haastattelut olivat teemahaastatteluja. Arjen helmiksi kutsun vanhuspariskuntien kerronnassa erityisiä merkityksiä saaneita arjen helmihetkiä ja sosiaalisia suhteita. Arjen helmet ovat tärkeydessään luonteeltaan haavoittuvia. Arjen helmihetkiin liittyvät ne merkitykselliset toimintatilanteet ja rutiinit, joita tehdään niiden itsensä vuoksi, ei niinkään uusintamisen näkökulmasta. Etenkin masentuneilla korostui helmihetkien merkitys. Esimerkkeinä helmihetkistä tarkastelen tarkemmin luonnon läheisyyttä, liikuntaa ja tupakalle pääsyn tilannetta. Sosiaaliset suhteet nousivat helmihetkien rinnalla arjen keskeisimmiksi tekijöiksi. Lapset ja lapsenlapset tuottavat iloa arjen keskelle. Toisaalta lapsista voi olla huolta tai pariskunnalla ei ole lapsia. Vanhuspariskunnan pärjäämisen edellytyksien teemoja ovat koti pärjäämisen paikkana, terveys ja toimijuus sekä avun saaminen. Vanhuspariskunnat haluavat asua kotona, ja koti on selvästi paikka, jossa pärjätään. Kodin fyysistä paikkaa ollaan valmiita siirtämään, jos pärjääminen niin edellyttää. Muutto olikin aineiston vanhusperheillä ajatuksissa. Terveiden tarkastelu painottuu tässä tutkimuksessa mielenterveyden häiriöiden kokemukseen. Masennuksen passivoiva olemus liittyy toimijuuteen. Apujen saanti tarvittaessa koettiin oleelliseksi pärjäämisessä. Esittelen myös iäkkäiden omaishoitoperheiden tulevaisuuden odotuksia, jotka olivat luonteeltaan joko-tai -tyyppisiä: tulevaisuudelta odotettiin kuoleman vaihtoehdona pärjäämistä ennallaan tai pienin lisävuin.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords omaishoito perheet arki pärjääminen selviytyminen masennus narratiivisuus kokemukset vanhukset ikäntyneet ikäntyminen sosiaaligerontologia			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			